

A főváros közgyűlése. A főváros csütörtökön közgyűlést tartott, mely röviden intézte el a napirendre felvett ügyeket, még pedig két tárgy kivételével a tanács előterjesztése értelmében. Vítát Rácz Károly azon indítványa idézett elő, hogy a közúti vasúti vonalnak meghosszabbítását célzó két előterjesztés érdemleges tárgyalás előtt a pénzügyi bizottságnak is kiadassék, mi el is határozott. Szolnok-Doboka megye feliratát, az idegen laku keresztnevek használata ellen P o l o n y i Géza indítványára a közgyűlés magáévé vette.

Külföldi hírek. A z u j f r a n c z i a k o r m a n y véglegesen a következőleg alakult meg: Freycinet; belügy: Sarrien; pénzügy: Sadi Carnot; közoktatásügy: Goblet; hadügy: Boulanger; tengerészet: Aube; igazságügy: Demole; közmunkaügy: Boibaut; földművelésügy: Develle; kereskedelemügy: Lockroy; posta-ügy: Granet. A francia vendégország alatt álló országok, u. m. Annam, Tonking, Madagaszkar, Kambodja stb. ügyei a tengerészet- és gyarmatiügyi tárca keretébe helyeztetek át, minthogy a miniszterelnök a nevezett országok fölötti védelmi kötelességet és szervezést önmagának tartotta fenn. — A munkásosztály érdeklő fontos kérdéseknél fogva a kereskedelemi minisztérium czime ezentúl „kereskedelmi- és iparügyi minisztérium” lesz. — A f o r r o n g o B a l k a n d. Sándor fejedelem a két bolgár tartomány unióját befejezett ténynek tekinti. Ruméliában a bolgár igazságszolgáltatási szervezetet már életbe léptette. Most Filippopoliszba készül utazni s a ruméliai képviselőt gyűlést Szófiába akarja összehívni. Az igéreték, melyeket a szerb-bolgár háború megindításakor a fejedelem a szultánnak a meghodolásra nézve tett, a győzelem után tehát midn feledebe mentek, s nem csoda, ha most Torokország azt hiszi, hogy a ruméliai kérdés nem fog újabb háború nélkül megoldatni. A török haditanács elhatározta, utasítja a A c h m e d E y u b p a s a t, hogy a g ö r g ö k e t minden t o v á b b i u t a s i t á s o k n e l k ü l t á m a d j a m e g, h a a g ö r g ö h a d s e r e g m e g m o z d u l. Oroszország újabb nagy befolyásra tett szert Konstantinápolyban, a mennyiben elengedte az eszdekés hadikárpótlási összeget. — A nagyhatalmak küldö fősoldát szándékoznak intezni a szultánhoz és Sándor fejedelemhez, hogy a közöttük felmerült különbségeket saját felelősségük szerint adják le, amely különbségeket a hatalmak ügyekezni fognak legjobb erejükhez kepest kiegyenlíteni. — A keresztények A n n a m b a n. Courcy tábornok jelentése szerint december hó végén egy főkező csapat a Nghan-hegységben (Annamban) elpusztította a katolikus nittérítő telepet. A l o l k e l ö k e g y f r a n c z i a h i t t e r i t ö t é s m i n t e g y 5 0 0 k e r e s z t é n y t g y i l k o l t a k m e g. A főkezőket egy francia csapat üldözöbe vette, szétverte és elvette fegyvereiket és löszereiket.

Helyi hírek. * Lapunk f. szerkesztője ma délelőtt napra elutazott. * Polgármesteri jelentés. A múlt évi decz. horói szülő polgármesteri jelentést röviden összegezve a következőkben adjuk. I. Rendészet: A rendészet által letartóztatott összesen 75 egyén, kik közül a kir. tiszteknek átadott 10, a többi rendőri utonlett megbüntette. A városból eltulcoloztatott összesen 50 csavargó. II. Iparügy: A rendészet mint első fokú iparhatóság által, különböző iparágaknak önálló gyakorolhatása végett 35 iparos láttatott el igazolvánnyal. III. Katonaiügy: A katonai létszám volt: I. K. K. közös hadse-

regbéli 1270 ember, 514 lóval, — m. kir. honvéd 243 ember, 64 lóval. Összesen: 1513 ember, 578 lóval. IV. Adóügy. Országos adó fejében befizettetett összesen: 28,195 ft, 43 kr. Egyéb czimek alatt befolyt: 4117 ft, 68 kr. V. A közsegi bíróság ügyforgalma 213 panasz közül elinteztetett 203, Végrehajtás elrendeltetett 61, árverés pedig 44. Előbbiből 38, utóbbiból 1 foganatosított. * A felolvasó körből. Az utolsó kimutatás óta a kör tagjainak száma újból huszszal szaporodott. Az új tagok a következők: Abaffy Károly mérnök, Biedermann József nagykereskedő, Bródy Henrik törvényszéki tisztviselő, Fried Lajos, Görgey Vincze m. kir. honvédőrvezető, Honich József, Komlóssy Mihály, Kourad Samuel kir. törvényszéki bíró, Lajos György tisztviselő, Lang Menyhert joghallgató, Magyar Sándorné, Mandel József kereskedő, Magyessy Gáborné, Mezős Péterné, Ozváth Ferencz ügyvéd, Pálmaffy Pál kereskedő, Preisselt Salamon, özv. Sinay Károlyné, Tarbay József órász. — Kíváncsok volna, hogy a kör iránt érdeklődők és felolvasásokat rendszeresen látogatók mind tagokul lépnek be a körbe, a mely esetben korlátolni lehetne az egyes felolvasásokra kiadandó jegyek számát. Ez által pedig eleje vetnének annak, hogy az állandó beletűl jeggyel bíró tagok helyhez nem jutnak, a mi már több ízben megtörtént. A tagsági díj, három évre szóló kötelezettséggel, egy évre 1 ft. Alapították azok, a kik leg alább 10 frtot fizetnek be egy-zerszindenkorra. A kör jegyzője. * gr. Degenfeld József főispán ur és neje ó méltóságai, ma este 6 órakor diszebedel adnak magánlakásukon. * A deb. felolvasó kör csütörtöki estélyén a szokottnál is nagyobb közönség volt jelen. Először G á s p á r Imre, lapunk f. szerkesztője olvasta fel „A modern regény” című, nagyobb munkájának bevezető részét, mely T a i n e, a nagynevű francia esztetikus ömmeretes elméletének alapján fejtegeti a j e l l e m v o n á s t, mint a költészet tulajdonképeni tárgyát. A mintegy 25 percig tartott felolvasást lapunk társzójában közöljük. — Ezután Benedek Sándor, a városunkban ösmert humorista, lépett a felolvasó asztalhoz, ki a felolvasás czéljából utazott el szülővárosába, Budapestre. „A z ü g y v e d e k r ö l e s u g y v e d o j t á r o k r o l” tartott eleuk csevegést, melynek több részlete aitaianos derűltséget kellett és végül az egész zajos tetszenylatkozatokban rezesult. * Színházunk sorsa. Nagy aggodalom uralkodik az iránt városi körökben, hogy ugyan lesz-e képes a pályázó szingizmagok bármelyike is — kellő anyagi garanciai nyújtani a színhazi bérlet realitására a jövő idény foytonosságára, műveszi s i k e r e s z e r v e z e t e m e g. Mind a három garanterekü szempont; legyen meg az anyagi garancia, de a műveszi czele se rendelkezesse ez alá. Inkább o t t e n g e d j u k, mint a műveszeti szempont követelményeiből. Biztos forrásból értesülünk arról, miszerint — a pályázat vártalan meddőségének esetében — a tanács kebelében hangok fognak emelkedni az iránt, hogy a s. i n h á z vezetését ismét a város vegye kezébe, az intendatúra-rendszer alapján; s így a város azt a k. b. 10,000 forintba menő összeget, melyet a színházra elfizet, kivált a tudvalevő t ö r l e s z t é s u t o l s ó r á t á j a n k j ö z n e t e s e után így tulképen magának fizetne. Ezt a kombinációt is egyszerűen regisztráljuk; megemlítjük azonban, (ha lehetőség volna benne) hogy csakis a városi kezelés érvényesülésé-

vel menekülhetnének meg attól, hogy színházunk sorsa minden évben függővé tétessék a jelentkező igazgatóktól kik között — megtörténhetik — hogy egyszer nem fog akadni egyetlen egy kezességet nyújtó egyén sem. Csakis így gondolhatnánk (kapcsolatban állandó nyári helytel) állandó színészetre, a mi nélkül a modern igényeknek megfelelő színvoalon álló idény nem is képzelhető. * Az iparos ifj. együletben holnap d. u. 5 órakor Futó Mihály real iskolai tanár ur felolvasást fog tartatni az iparról. Az iparos ifjusági egyület f. hó 24-én tartja meg tisztújító közgyűlést. Balja febr. hóban tartatik meg. * Az új kéményseprési ipar. Miután a kéményseprési ipar gyakorlatára vonatkozólag az 1884. évi XVII. t. czikk 11. §-a alapján alkotott és felsőbb helyen megerősített helyhatósági szabályrendelet 1886. év első napján a város belterületére nézve már érvénybe lép, ez alkalomból a városi lakosság szükséges tájékoztatása végett, a következők közöljünk: I. A kéményseprési ipar gyakorlása munkakerülethez köttetik, és e czéliből a város belterülete egyelőre az alábbi 4 kerülethez osztatik, a jelenleg iparigazolvánnyal működő ugyanannyi helybeli kéményseprő mester között. II. E l s ő k e r ü l e t, a városházától a főpiacznak nagy-peterfia-utca fele vonuló jobboldala, nagy-peterfia jobboldala kifelé a volt országos gazdasági iskoláig; továbbá ismét a városházától nagy-czegied-utczabaloldala burgandia-utca szegletéig, továbbá: burgandia-utca baloldala, nagy-csapó-utca jobboldala, berek és kisedő-utczák baloldala, végre kis-czegied-utca baloldala kifelé a czegied-utczai református temetőig és az ezen határoznal között eső egész terület. Kerületi kéményseprő mester: P i l l e r A l b e r t, lakása: csapó-utczán 546. szám alatt. — M á s o d i k k e r ü l e t: nagy-czegied-utczának a kaszinó épülettől kiindulva egész jobboldala innen a baloldalaig atterve, burgandia-utca jobb oldala, magas és dob-utczák egészen, ki kisedő-utczára ennek jobboldala, kis-czegied-utca jobboldala; továbbá szintén a kaszinó épülettől a főpiacz baloldala nagyvárad-utca baloldala, kifelé a római katolikus szegényház irányában, s az ezen vonalak által határolt egész terület. Kerületi kéményseprő mester: D o b s c h o r o J o z s e f, lakása: csapó-utczán 327. szám alatt. H a r m a d i k k e r ü l e t: nagy-uj-utca baloldala kifelé a nyugati sorig; továbbá a Kolner-féle 1710. sz. háztól a főpiacz jobboldala nagy-várad-utca jobboldala, kifelé a Tegledi-fele szállodáig, és az ezen határoznal által körülvett terület. Kerületi kéményseprő mester: B a n o c z y A l a j o s, lakása: varga-utczán 2290. szám alatt. — N e g y e d i k k e r ü l e t: a főpiaczon levő Bika épülettől, a református nagytemplom fele nagy-peterfia-utca baloldala kifelé a nagyerdőig; továbbá szintén a „Bika”-tól nagyuj-utca jobboldala kifelé a nyugati sorig, s az ezen határok közötti összes terület. Kerületi kéményseprő mester: F r a n c z i G y u l a, lakik: c s a p ó - u t c z á n 332. szám alatt. — I I I. A k é m é n y s e p r é s t ü z e n d ő r i t e k i n t e t é b o l k ö t e l e z e s e k m o d a t k i, és minden hazulajdonos, bérháznakal — a hol t. i. a hazulajdonos maga nem lakik bent — a hazulajdonos vagy főerő köteleztetik a házán és használatban levő kéményeket havonként legalább egyszer, ott azonban, hol a napnak nagyobb részén vagy éjjel is tüzelnek, havonként legalább kétszer az illető kerületbeli kéményseprő által separtetni; a kerületbeli kéményseprő igénybe vételének kényszere alól, azon középületek kéményei vétetnek ki csupán, a mely középületek kéményei arlejtés utján, több

széli ellenfelének a maga genealogiáját: ez se más, mint az Euripides athéni embere, a bölcsész, vitatkozó, ki az iskolák véleményeit nyilvánosan a színházakban beszéli meg; ó Graeculus, a dilettans, hivalgó, elődi, ki Alexandriában bibliophil és itész, a byzanci császárságban theologiai vitatkozó; a Kantakuzén Jánosok és szörzalhasagatók Ulysses és Nestor édes gyermekei, kikben husz százados hanatálás dacára is fennmaradt a beszéd, elemzés és dialektika tulajdonsága. Imé az ós gránit, melyre valamennyi épült. A népek fajokhoz tartoznak; a nyelvész kutatasai ezeknek még mélyebb s ep ly örökévaló és általános jellemvonásait is kutatják. — Lattuk tehát, hogy minél ki-válóbb a jellemvonás, annál állandóbb. A természetben, s az emberben az állandó jellemvonás a legelemibb, legbensőbb és leg-általánosabb. Könnyű lesz a jellemvonások és fokozatait feltalálni az irodalomban. „Minden egyes különben egyenlő tárgy; a szerint, a mint jellemvonása ki van domborítva valamely miben”, (egy kis dalban, vagy óriási fölírásban), s a mint többé kevésbé állandó: a m ű, a szerint lesz többé kevésbé eremek, mert a léleknek ama geologiai rétegei megfelelnek az irodalmi műfajoknak, hatalmának, tartalmának.” (Taine) E szerint mondhatjuk el Cassiusal, melyik dal job b m i n t a t ö b b i. A divat-irodalom is tart néha egy napig, néha pár hétig, néha egy-két évig. Ilyenek a hírlapok tárczái, a panphlettek (p. o. a mi Kákai Aranyos-ládánk) „Local-Posse”, a couplet stb. Vannak nekünk is regényeink, melyek egy-két évig fog-

évre szóló szerződés alapján, más kéményseprő által separtetnek. A szerződések a rendőrkapitánysághoz bejelentendők. A kémények seprésének idejéről október 1-től márczius végéig reggeli 6—9 óra, a többi hónapokban pedig 4—8 óra közti idősázk jelöltetik ki, a midőn az illető hazulajdonosok stb. a kéményseprő működhetését megengedni kötelesek. * Debreczen és a lovasuti bűnyű! Városunk is emutve leend Gazdag Imre meggyilkoltatásának bűnyűgében: Ugyanis Horvath Jozefa vallomása szerint, Gazdag és Tamar mult évi szeptember hóban az alatt az ügy alatt, hogy Debreczenbe mennek ket napra, a lakást és a kis leányt ő rá (Horvath Jozefára) bizák. A tünös pár pedig csak nyolcz nap múlva tért vissza, addig a kis leány a szomszédoknál kegyelem-kenyeren volt kenytelen eni. Mint később kintnt, Gazdag és Tamar ez időtáiban nem voltak Debreczenben. Hogy mit csinálhattak az alatt az idő a k c s h o l v o i t a k, az eddigre rejély. Nincs kárzárva az eshetőség, hogy a talán kejtazason kívül egyéb is lappang ez indokolatlan távozásban. Hátha erre valaki feleletet adhatna városunkból? * Hagyomány. Boldog emlékezett néhai Szabó Lajos ur szóbeli utkezedése szerint a debreczeni kereskedő testület házalapja javára 200 frtot a kereskedő-koroda penztára gyarpítására 100 frtot rendelve kifizetvén, ezen összeget a kereskedő-testület elsőkére által fel is vetették. Az elhunyt közszeretben állott nemes lelkű férú családjához a testület részéről az említett kegyeletes hagyományokért köszönet irat intézetett. * Uj ügyvéd. Következő körlevelet vet-tük: Van szerencsem becses tudására hozni, hogy Debreczenben, főpiacz 1584. sz. a. (vöit „Tisza” biztosító-társaság, most Csanak-naz) ügyvédi irodát nyitottam. Debreczen, 1886. Január hó. Tisztelettel Dr. B a k o s I m r e ü g y v é d. A fiatal ügyvéd főiskolának volt kitünő növendéke. * Az orsz. ipar egyület a mult év végén érem pályázati hirdemeyt tett czévé, melynek czéja az, hogy magyarországi igyekvő iparosok főleg olyanok, kik a hazai ipar terén érdemeket szereztek, valamely ipar-ágat meghonosítottak, vagy nálunk még eddig nem ismert ipar-ágat terjesztettek, arany, ezüst és bronz ermekkel tüntetessék ki. Városunkból ezen érem pályázatra, a mint értesülünk, csak egy iparos pályázott: s ez G o r o v y M i k s a, sodronyváros, ki tudvalevőleg a sodrony ágyceteket, az általa feltalált s a létező ázt a legjobbnak bizonyult szerkezetet készíti, — s ezeket nem csak Magyarországra, hanem a külföldre is nagy mennyben szállitja. * Szinbáz. Tegnap este, a Tollagi Adolf jutalomjátékára, ismét egy u. n. nagy jutalomjátékot látott színházunkban: ugyanaz a közönség, csaknem ugyanazon számmal volt jelen, mint a Gyöngyi Izsó jutalomjátékon. Kérdés, hogy ugyan melyik jutalomjátékon láttuk, vagy fogjuk egyutt látni ugyanezt a közönséget? És mi nem igen t e r m e s z e t e s n e k találjuk, ha a zsidó közönség kitüntet az azokat, a kik hitsorsai. Sőt inkább a magyar közönséget kerjük arra, hogy ugyan nem szomorú-üres házakat látni a többi jóvalvaló szinesz jutalomjátékaik; holott, ha zsidók volna-nak, ók is méltányoiva látnák tetszegüket és igyekezéseket. Akár el is csüggedhetnek e miatt. — Bizony, bizony alig merünk panaszkodni a szineszet sokat emegetett „elzsidós-dasa felett”, a midőn azt látjuk, hogy az igaz-gató csak érdeke ellen cselekszik, a midőn nem látja el magát bösegesen zsidó tagokkal. Ezek kedveert a zsidóság „tele házakat” idéz elő, míg a magyar publikumot ősi közönyös-ségből felrúzi csaknem lehetlenség. —

abrándozás történelem su idealista vezna és verült, vakme Gil Bias a revbe tért telepítő mit magat mind rendelt jelle mintegy átú kivált clow megbocsátju szezációst relmi párbes Petőfinek a ket részlet, mi az enyész cölnei. A jel sallang. Emlelté költőjenek Shakesp Góthe. Sz váasztá tárg minők világ- lág-vegei. Göthe Faust korszakának milyen volt a hogy mik va óriási és örö így fejezték ber heroiuk kedves hajna közép-ör, Gö és örök-emb

*) Vagy rokonságban is, a minők: Bacsur Gázi, Mokány, (a Kisf. K.-é.) Pontyi (a Bessenyei), Józsa Gyári stb.

*) Elméletünk szempontjából feletté érdekes ki-sérlet volt a nemzeti színház 1881. történelmi ctylusa. Tetszetek a régi darabok a régi nyelvi, s kezdetleges saakítás dacára, mert beaók (gy a Gaál s a Bessenyei éle darabban) jellemeket találtak.

Tollagi Adolf különben tehetséges ifju színész, ki a tegnapi elismerést teljesen megérdemli. Kéleptekor hosszantartó taps fogadta s a zsinórpadlásról két díszes koszorút bocsátottak alá, a zenekarból pedig szép virágcsokrot nyújtottak fel. Tollagi (Friczi) játékaival gyakori derültséget okozott s a közönség nem is volt fukar a tetszés-nyilvánításokban. A közönség ajándékából kapott 64 frtot, az est jövedelméből pedig 87 frtot. Kitűnő alakításokat mutatnak be: Bokody (Veres csapár), Boross (Sugár Mihály). Jók voltak: Orley Flóra (Lidi) Bodrogi Liua (Ilon), Várady (Sugár Laczi).

* Hymen. Zelenák József, Kis Béla község jegyzője e hó 3-án váltott jegyet özvegy Czegléd Jánosné köztisztviselőben álló debreczeni polgárnő szép és kedves leányával Róza kisasszonnyal.

* A debreczeni szabadelvű párt holnap d. e. 3 órákor (ehát hajnalban, mint a hogy a „Debr. Ellenőr“ közli esztörtörtői számában) az „Arany Bika“-ban értekezletet tart, melynek tárgya a párt részéről való képviselő-jelölt ajánlása leendő. Hogy miként fognak ott tanácskozni, arról csak annak lehet fogalma, kinek volt már alkalma 3 órákor egy férfi társaságot együtt találni.

* A mi bálunk. A debreczeni függetlenségi kör f. hó 23-án a „Korona“ szálloda nagy termében zártkörű táncvigalmat rendez. Beleptidij személyenként 1 frt. — A függetlenségi kör bája mindig nagy látogatottságnak szokott örvendeni, — a látogatott ság bizonyára az idén se marad el, — mert a hol nem a fényezés, de a feszelen jövedev a főruha, s a hol anyai szép leány megjelenik: ott a bál sikere biztosítva van. A rendezőség felkéri azokat, a kik tévedésből meghívót nem kaptak volna, hogy ez iránt a kör helyiségében jelentkezzenek.

* Jogászbal. A jogászbal — a joghallgatók segély-egylete javára — f. hó 11-én tartatik meg. Ez lesz a farsang első s legfényesebb báljaink egyike. Az érdeklődés, melylyel úgy városunk, mint a vidék közönsége viseltetik e bál iránt, biztosítja a sikert.

* Az iparos ifjuság táncvigalma. A debreczeni iparos ifjuság önképző és betegsegélyző egylete javára febr. 6-án a „Korona“ szállodában zártkörű táncvigalmat rendez. Beleptidij személyenként 1 frt. Ételek és italokról, továbbá jó zeneről gondoskodva leendő.

* E. M. K. E. A hatvanötzai I. sőt tizedben (gyűjtők Komlóssy Arthur és Pasztor János biz. tagok) Rendes tagok lettek: Komlóssy Arthur, Pasztor János, Lengyel Imre 10 frt befizetéssel, Lichtschein Samuel 20 frttal, Horváth Ferencz 6 évre 2 frttal. Partiók tagok lettek Schirf Daniel, Bálint Samuel, Schuer Samuel, Altmann József, Tóth Ferencz Reich Hermann és társa, Szűcs István, Riesz Károly 3—3 frttal, Udvarhelyi Károly 6 frttal. — Egyszersmindenkori adományok: Ercsei János 50 kr, Silberstein József 50 kr, Berger Emanuel 20 kr, Balogh Péter 50 kr, Szabó István 20 kr, Haraugi Sándor 1 frt, Kállay Kálmán 50 kr, Spitz B. 20 kr, Harsányi János 1 frt, Szabó József 1 frt, Zinger Jakab 8 kr, Goldstein Mór 50 kr, — Erdélyi Mihalyné 1 frt, Somogyi Daniel 50 kr, Bészler Károly 1 frt, Szell Jánosné 1 frt, Kremer Jakab 20 kr, Márkus József 20 kr, Szabó Mihalyné 1 frt, Szabó József 1 frt, Szabó Gaborné 20 kr, Kozma Peter 20 kr, Szabó Sándorné 20 kr, Puspók Mária 20 kr, Lengyel István 50 kr, Szel István 20 kr, Komlóssy Karolina 2 frt.

* A debreczeni h. nánási vasút társaság évi reudes közgyűlést f. évi. február hó 8-án tartja meg.

* A központi választmány ma ülést tartott, melynek tárgya a képviselőválasztás volt.

* Színház köréből. A szombaton hird-

abrándozása tette, — de ezenfelül az emberi történelem örök egységisége is, — nagy szabásu idealista, fennkölt rajongó, és e mellett vezna és vedlett. Figaro a mozgókény, de rült, vakmerő, elméncz, és jószívű franczisz, Gil Bias a könnyelmű életből nyárspoigári revve tért kalandor, — Robinson Crusoe a telepítő mindég gyakorlatias, makacs, kitartó, magát mindenhol feltaláló örök-angol. Az alárendelt jellem-vonások különben mintegy kikopnak a remek művekből is; Shakespeareben mintegy átugorjuk a kora által okvetlen megkivánt clownok mondokáit, Boz Dickensnek megbocsátjuk a keletűség kedvéért hasznait szeszácziós elemet, Keménynek a valótlan szerelemi párbeszédeket, Molliere galanteriáját, — Petőfinek a próziasat sat. Más költőkből egy-két részlet, egész kötetekből egy-két del, a mi az enyészettel többé-kevésbé képes dacolni. A jellem-vonás a lényeg, a többi csak sallang.

Említettük már, hogy a világ legnagyobb költőjének kivált e négy óriást nevezhetjük: Shakespeare, Homér, Dante, Góthe. Shakespeare az ember szenvedélyeit választja tárgyául, s azokat úgy tűntette fel, a minők világ-kezdettől voltak, s maradnak világ-vegeig. Dante „Divina commedia“-ja és Góthe „Fauszt“-ja „Európa története két nagy korszakának kivonata“; Dante megmutatja, milyen volt az élet a középkorban, Góthe azt, hogy mik vagyunk az életben mi, mindkettő óriási és örökkévaló igazságot fejezett ki. Épp így fejezték ki Homér poémái a cselekvő ember heroikus ifjuságát, a gondolkodó ember kedves hajnal-korát. Homér az ó-kor, Dante középkor, Góthe az új-kor, Shakespeare pedig az örök-ember.

Gáspár Imre.

tett „Gerolsteini nagy herczegnő“ operette előadása Spányi Lenke rekedtsége miatt elmaradt, s helyébe „Denise“ franczia színmű adatik elő. — Vasárnap: „A tázról pattant leány“ énekes bohózat. — Hétfőn „Egy szégyen ifju története“ regényes színmű. — Kedden: „A gerolsteini nagy herczegnő“ operette Offenbachtól. — Szerdán Ferenczi Gyula jutalomjátékára „Czifra nyomorúság“ színmű Csikytól. Csütörtökön „A gerolsteini nagy herczegnő“ operette. — Pénteken újdonság — itt először „Úrsk és cselédek“ énekes bohóság, mely a budapesti népszínházban december hóban adatott először. — Szombaton „A sötét pont“ Csiky új színműve.

* Köszönet. Sebess György ur szives volt az „Iparos-kör“ könyvtára részére „Thaly Kálmán országgyűlési beszédei 1878—1881.“ című könyvet adományozni; melyért midőn az „Iparos kör“ nevében köszönetemet nyilvánítom: egytuttal szives kérelemmel fordulok azokhoz, kiknek módjukban van, hogy hasonló adományozásokkal körünk könyvtárát gazdagítani méltóztassanak. — Debreczen, 1886. január 9. Erdélyi könyvtárnok.

* A „Társadalom“-nak, mely most már Nyiregyházán nyomatik a „Közöny“ nyomdájában, ez évi első száma színes borítékkal és a következő tartalommal jelent meg. — Dalok — Gáspár Imrétől. A lovak reptetője — Mikszáth Kálmántól. Tudok mindent... — Dobránnától. A csók — Thán Gyulától. Egy fuccsa születés napjára — Benedek Aladártól. A társadalmi moral. Színház. Irodalom. Vegyes. Gondolatok. Humor. Számrejtvény és szerkesztői üzenetek. — Mutatványul álljanak itt e versekék:

DALOK.

Nincs szenvedés...

Nincs szenvedés — mondtam én, Hányatva sorshullámon S elertem végre partomat. Egyetlen deszkaszalon.

Küzdek, a vagy kicsiny lakom Szellid magánya rejtejt, Mig a mi ért — kár, gyanu csel, — Elvégre... ott felejtett.

Szerettem! s hogy a szeretet Meghalt s ez a szív árva, Elő csapástól a szívem, Halálisan találva!

Dicsőségért...

Dicsőségért rajognak, a vagy Azért a kis mázert csupán, Anyit élis a butaság is Küzdes, vagy számítás után!

Harczoljaok hát s győznekek mind! En imádkozom ezalatt: Magamnak, dus reménye nélkül, Hogy zengjem csöndes dalmot!

* Megégett lányka. Tegnap reggel a Timár utcán Jakó Erdődi nevű kerékgyártónál sajnós baleset történt. A nevezett kerékgyártó 4 éves kis lanyja ugyanis — egyedül volt a szobában, a kályhából kipattant szikra ruháját meggyújtotta s a kis lanyka oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy pár óra múlva meghalt. Lúto pelda és is — a kisded óvók terjesztése mellett.

* Házankénti gyűjtés a debreczeni nőegylet javára. VI. közlemény. Berger Henrikné és Benyacs Emilné uróak által, Széchényi, Kádas és Miklós utcákban gyűjtött adományok kimutatása. Steinfeld Ignác 30 frtot, Osvath Ferencz, Medve Kálmáné, Harstein Carolina és Berger Henrikné 5—5 frtot; Katz Józsefné 4 frtot; Schwartz Maté, Áron Manóné, Fischbein Ignácné és Balogh Imre ügyvéd 3—3 frtot; Schelle Ferenczné, Sik Lajosné Babó Miklósné, Czégely Ferenczné, özv. Csonka Danielné, Drucker Fáni, Lippmann Samuel, Ungerne. Schönfeld Fülöp, Dr. Popper Alajosné, Böszörményi Róza és N. N. 2—2 frtot; Dahány Edvárdné, Kepes Samuelné, Scheer Jakabné, Máyerfy Varga Mária, Klekner Manóné, Molcsányi Jánosné, Butykay Menyhértne, Nagy Amalia, Vértési Istvánné, Erdei Péterné, Balogh Istvánné, Erdy Ferencz, Boschetti Andrasné, Bay Gaborné, Timuccsák Ferenczné, Fekete Sándorné, Simay Thódorné, Szilágyi Károlyné, Bodó Samuelné, F. J. A. E. B., Erdei Ferenczné, Papler Ferenczné, Horváth Tamásné Lőfkivitsné. Hídvéger Mihály, Rösenfeldnő, id. Szathmáry István, Balogh Istvánné, Ivánka Ede. Szeczey Józsefné, Preiser Salamonné, Hoffman Józsefné, Csatar Lajos, Feischl Károlyné, Marjalsky Mihalyné, Deutch Salamon, Hrabeczy Antal, Trelezay Imre, Simonffy Jánosné, Lövy Arminné, Dr. Róza Mór, Mencke Henrikné, Levay Ferenczné, Schwartz Barnatné, V. Szabó János, Schenk Ede, Donogán Istvánné, Simoa Györgyné, Medgyesi Lajosné, Jakabovits Ignácné, Domokos Lajosné, Jónás Leopoldné, Fisch Katharina, Kun Józsefné, Megrery Pálné, Scheppel Mihalyné, Feischl Fülöpné, Nánassy Lajosné, Torday Gaborné, Hollander Dezsóné, Steinacker Sándorné és Stern Gyözóné 1—1 forintot; Turai Farkasné 60 krt; özv. Deutch Jakabné, Vojnovics Jánosné, Tóth János, H. S-né, Cret Ferdinand és Egy valaki 50—50 krt, Egy valaki, Hannel Samuelné, Geiger Samuelné, Molnár Albertné, Bleierné és Somogyi Jánosné 40—40 krt, Kovács Istvánné, Balogh Péter, Böör Józsefné és Balogh Mihalyné 20—20 krt Trocsányi Lajosné burgonyát és babot, Kozák Mihalyné 1 véka burgonyát, Nyilas Gábor 10 liter babot, Balog Péterné 1 véka búzát, Erdődi Danielné egy véka rozsozt, Keimer Dávidné két véka lisztet, Gaál Józsefné két véka

buzát, Kunz József és Társa 6 és 1/2 méter színes velezet, 5 méter kartont és 5 drb hasznalt kendőt. — A ruha és terményeműeken kívül: készpénz összesen 160 frt, 60 kr. * Zene. A Rácz Károly kedvelt népzenekeara holnap este a „Bika“ szállodában fog játszani.

Házank s a külföld.

— Öngyilkosságok. Glasner Lajos másodéves technikus Budapesten pisztolytal vetett véget életének. Tettének indokául így gyithatlan betegséget mondják, és azt, hogy a technikán egy évet vesztett. — Feldbauer Jacques, bécsi illetőségű mézszáros legény, Budapestben melbe lötte magát. Tettének oka ismeretlen. — A Dunába ugrott a lánchídtól egy férfi, kinek kiletét még eddig nem lehetett constatálni. — Rövid hírek. Szerelmi dráma. A budapesti markotányos pinczében Lichter Ferencz bádogos-segéd forgó-pisztolyból háromszor rálőtt egy pinczérnőre, de a lövések egyike se talált. A tettes elfogatott — Halálozás. Pap Dező, a miskolcai dalegyesület karnagya, kiváló zeneszerző, Miskolcra meghalt. — Robbanás. A pozsonyi gyutacsgyárban egy gyutacs feirobbant. A tolongás közben több munkás könnyen, egy pedig súlyosan megsebesült.

Muzsák.

— A történelmi társulat csütörtökön közgyűlést tartott. Az ülés első tárgya az elnökök és a választmányi tagok megválasztása volt. Előnké lett Ipolyi Arnold, másodelelnöké b. Kemény Gábor, harmadelelnöké Pulszky Ferencz. A választmányi tagok sorába beválasztott Thaly Kálmán is. — Felolvasás kettő volt: először Szádeczky Lajos titkár olvasta fel Thaly Kálmánnak következő című értekezését: „Hagyományos ősmagyar emlékek régi nagy családaink kincstárában“. Utána Szendrey János: „Borsodmegye a nepvándorlás s honfoglalás idejében“ című értekezését olvasta fel.

— A Petőfi-társaság szerdán — nagy számú közönség jelenlétében — igen érdekes ülést tartott. A brányi Emil titkári jelentése után felolvasásokat tartottak: Torkos László „Az erdem.“ (Szatira). Bodnár Zsigmond: „Petőfi és századunk lyrája.“ (Értekezés) Tolnay Lajos: „Kun László.“ (Ballada). Balázs Sándor: „Mikor nem vagyunk otthon.“ (Humoriztikus ebbeszés). Kiss József: „Rabasszony.“ (Ballada). Jókai Mór: „Jókai tagabb hazája.“

— A színházi intendánsi állásra, mint színházi körökben hírik, b. Podmaniczky ezeket ajánlá: 1. b. Jósika Kálmán, 2. gr. Keglevich István, 3. gr. Zichy Géza. — Az írói és művészi körök majdnem egyhangulag Mihalovics Ödönt jelölik. Ujabbán b. Kemény János jelöltségét is emlegetik.

Közgazdaság.

— „The Gresham“ életbiztosító társaság Londonban. E társaság 1885. évi november 17 én tartotta rendes évi közgyűlést, melyben előterjesztették az 1885. június 30-án lezárt 37-ik üzleti évről szóló jelentést. E jelentés föltételei a következők: A lefolyt üzleti év eredménye igen kedvező volt; benyújtottak 7.394 biztosítási ajánlatot több mint 66.393.200 frankra, melyek közül a társaság 6.138 ajánlatot több mint 53.422.475 frankkal elfogadott s a megfelelő kötvényeket kiállította. A díjbevetel, levonván a viszontbiztosítást fizetett összeget, 14.185.366.47 frankra rugott, — mely összegben az első évnek 1.952.450.42 frank biztosítási díja is befoglaltatik. A kamatszámja 3.740.702.30 frankot tett s a díjbevetelhez csatolva, a társaság évi bevételeit 17.926.068.77 frankra emelte. A társaság a lefolyt üzleti évben életbiztosítási kötvényekre 6.639.527.81 frankot fizetett ki a társaság. A kiházasítási és vegyes biztosítási ügyletekből eredő és lejárt követelések összege 2.919.240.73 frankra rugott. Kötvények visszavételre 1.157.927.19 frankot fordított a társaság. A biztosítási alap, melylyel a társaság a szerződésekben kikötött feltételek teljesítését biztosítja, 3.944.971.26 frankkal emelkedett. Az aktívák az üzleti év végén 89.282.500.94 frankot tettek. E merleg feiállításánál véteáron bejegyzett értékek értéktöbblete nem tetetett tekintetbe, mivel ezek az értékek nem realizáltak, s így azonnal nyereség forrásai nem tekinthetők. Ennek az értéktöbbletnek azonban nagy jelentősége van; mert konszolidációja ama garanciákat, melyeket a társaság nyújt. Tőkebefektetések: 1.935.056.15 frank a brit kormány értékpapiraiban, 1.942.687.40 az indiai és gyarmatkormány értékpapiraiban, 13.841.232.29 frank más államok értékpapiraiban, 1.725.198.02 frank vasuti részvényekben, elsőbbségekben és garantált értékpapirokban, 20.870.022.60 frt vasuti- és más köicsónkötvényekben, 14.620.450 frank házakban, melyek közt a társaság bécsi és bpesti házai vannak, 12.722.801.15 frt jelzálogokban és 14.407.095.93 frank különböző biztosítékokban.

— Budapesti sertésvásár. Kőbánya jan. 7. — Az üzlet változatlan. Magyar uraság öreg nehéz 44.—45.—frt, magyar uraság fiatal nehéz 46.50—47.50 frt, magy. uras. fiatal közép 45.—46.—frt, magy. uras. fiatal könnyű 42.—44.—frt, magyar szedett nehéz 40.—43.—frt, magyar szedett közép —38.—40.—frt, magy. szedett könnyű — — — — —frt, romániai átmeneti bakonyi nehéz — — — — —frt, rom. átmeneti eredeti közép — — — — —frt, szerbiai átmenet nehéz 40.—42.—frt, szerb. átmeneti könnyű 36.—37.—frt, hízó a vasutról mássálva

30.—33.—frt, hízó 1 fél éves élősulben 49/0 — — — hízó két éves élősulban 36.—30 frt, makkos sertés élősulban, 46% levonással frt. Az árak hizalt sertéseknél páronként 45 kiló és 4%-os levonással métermázsánként értendők. Romániai és szerbiai sertéseknél, melyek mint átmeneti adattak el a vevőnek, páronként 3 arany vám fejében megértetik.

Apró-cseprő.

— Mi van főte? Javában prédikált egy plebános, kinek az a furcsa szokása volt, hogy másnak az eszméit — de csak a jókat — a sajátjai gyanánt azerte világgá bocsátani. Egyszer aztán olyan maliciozus hallgatóra akad, ki egy nagyon is gyanus mondanál közbe kiáltott, hogy:

— Ez szt. Tertulliantól való! A pap meghökken, de azért zavartalanul tovább szónokolt. A második gyanus mondanál az ismeretlen ismét közbe szól. — Ez meg Abraham a Santa Klarától való!

A plebános most már türelmetlenkedik, de az ájtatos közönség iránti tekintetből megint belekezd szónoklatába. Mikor aztán a „nagy közbeszóló“ harmadszor nevezte meg a plebános forrását s a publikum is kezdett mosolyogni, a pap kijött a beketrűből és féktelen dühvel kiáltott fel:

— Kötördjék innen részeg gazember, mert kidobatom! Az ismeretlen vitte a sátorfáját, de mészaközben még oda kiáltott a szószek felé: — No ez már tisztelendő uramtól való!

Ó, ki asszonyt háza belsejében nem látott: nem tudja, mi bájlók lehetnek ik. Ez az a kör, melyet az asszony önmagának teremt, melyet ő maga éleszt gyöngéd érintésével és melyben mindig nemesbül.

Eőtvs.

Különös hasonlat. Egy amerikai újságban olvassuk a következő hasonlatot: „A modern állami élet hasonló az orgonajátékhoz: a miniszterek játszanak, a parlament csinálja hozzá a zselet, a nép pedig a fujtató, a melyet tapsolni kell.“

Ki volt Kolumbus? Vizsgázó történt. Amerika földrajzi viszonyairól volt szó, s beszéltek a világrész felfedezéséről. A tanítónő kérdezi: „Ki volt Kolumbus?“ azonnal jelentkezett egy kis leányka és örömsugárzó arcczal mondja: „Kolumbus egy madérka“. Midőn az általános nevetés kissé csillapulni kezdett, magyarázza a gyermek: „az idősebb nővéremnek olvasó könyvében olvastam egy feliratot, a mely így szól: „Kolumbus toisa.“

Praktikus jogász. Házíur: „Kiss ur, szivesen látom ma egy tányér leveere!“ — Jogász: „Köszönöm, nagyon le vagyok kötelezve, de meghívását csak holnap fogadhatom el, mert kedves neje már szives volt mára ebédre meginvitálni.

Midőn öt láttam néha-napján, Keblem szorult és úgy reszkettem Meg is oly égve, vagy vártam, Hogy találkozzunk újra ketten.

S ha oldalánál elhaladva Érinté kissé ruhám fodrát: Ah! arról én virágaimnak, Elbeszéltem — egész napot át!

Ada Christen.

Jutalmazás. Urnó: „De Anna, mi jut eszébe, a bodrinknak hurkat venni! Bizony jobbra is fordíthatná a pénzt!“ — Szakácsnő: „Nagyságos asszonyom, ez a kutyá megérdemli a jutalmat, hányszor segített már az nekem tányérokat tisztítani!“

Számrejtvény.

— Közli B. M. Budapest. —
 1. 2. 3. Egyszerű kötszőcsök.
 4. 2. 1. 5. A liszthez való a!
 2. 3. 3. 4. Borra tessük ezt mi,
 2. 4. 5. Nót szokás nevezni.
 1—5. Uralkodik, folyik
 8 nagy intézet volt itti!

(Megfejtők neveit közöljük s köztük jan. 15-én érdekes olvasmányt sorsolunk ki.)

Felolvas szerkesztő: Gáspár Imre.
 Kiadó: Kutasi Imre.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Debreczenben, főpiacz 1584. sz. a. (volt „Tisza“ biztosító-társaság, most Csanak-ház) ügyvédi irodát nyitottam. Tisztelettel Dr. Bakos Imre ügyvéd.

Börkenőlék.

Meisl Károly felülmulhatlan muszka vizellenes börkenőlék, csizma, cipő, úgy mindennemű szijazat bekenéshez, mely a bekenő tárgyakat már a legelső bekenés után puhán tartóssá és vizellenessé teszi, kizárólagosan csak kapható Mayer Ferencz bör és pokrócz üzletében Debreczen, „Bika“ szálloda.

